

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZOMBAT, 1931. SZEPTEMBER 26
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 217. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE Dⁿ

Sirját ássa

a gazdaság' elvek érvényesülésének az arany után való mohó rohanás. Ez okozja Anglia mostani nagy válságának is. Hat év előtt a konzervatív párt kicserézte a békebeli aranystandardre való visszatérést, de röviddel reá szakemberek kimutatták, hogy az ország nem bírja el ennek a lépésnek gazdasági következményeit. Az aranystandardhoz való visszatérés következtében beállott a munkanélküliség és így csökkent az ártermelés. A munkanélküliség által nem termelt és így a nemzetközi árucserforgalomban nem értékesített nemzeti munkát egy milliárd fontra becsülik. Ezt a veszteséget az aranyfedezeti fikciója okozta. Kisebb-nagyobb mértékben ehhez hasonló a helyzet másutt is, nálunk is. Legfőbb ideje, hogy végre a munka produktivitásának fejlesztése vegye át az aranyfedezeti védelmezésének eddigi politikáját. Azonban nemcsak az aranyfedezeti fikciójával kell végezni, hanem a befektetett tőkének mindenképpen az önköltségi árba való beszámításával is. Ugy az álló, mint a forgótöke a háború óta elviselhetetlenül magas kamatrésszel terheli a gazdasági életet. Nem igaz az, hogy a háborús tőkepusztítás folytán bekövetkezett tőkehány miatt kellene magas kamatozást biztosítani a tőkének, hogy munkába álljon. A töke a háború alatt szinte ingyen állott rendelkezésre annak az esztelenségig felfokozott gépi termelésnek a finanszírozására, amely megölte a fogyasztók tömegét, milliőktől elvéve a munkalehetőséget. Soha nem állott még annyi ember munka nélkül, mint a mai túlracionalizált ipari termelés korszakában. Családtagjaikkal együtt hetven-nyolcvan millió ember alkotja a munkanélküli tömeget. Ugyanakkor sokszáz milliárd lei az a töke, amely gyárépületekbe, gépekbe, áruraktárakba fektetve munka nélkül hever. Erkölesten és önmaga megölője, hogy ez a töke a mai súlyos viszonyok közepette is munkátlanlansága ellenére valóságos munkanélküli segélyt élvez magas kamatok formájában. Ma minden termelés megdrágítója ezeknek a munkanélküli tőkéknek kényszerkamatoztatása és amortizációja, amit teljes egészében a maradék termelés árába kalkulálnak bele. Ha nem lehet közgazdasági szempontból a munka nélkül álló élő embereket munkanélküli segélyben részesíteni, milyen jogcímre lehet a munkanélküli holt tőkének ahhoz, nagyobb kamatozást biztosítson magának, mint az a menekülő, vagy vándorló töke, amely ma megelégszik egy százalékos kamatozással is svájci vagy francia bankokban, sőt sok eset-

ben még őrési díjat is fizet csak azért, hogy létét fentarthassa. Üzleti könyvekben ma sokszáz milliárdra értékelt olyan követelést tartanak nyilván, amely követelések sokszor elhibázott investálási politika következté-

ben szinte előidézői a sokmillió munkanélküliségnek. Ezek a sok esetben már többszörösen amortizált investációs követelések nem tarthatnak igényt arra, hogy változatlan magasságban élvezzék nagy kamatréssze-

désüket ugyanakkor, amikor milliók alamizsnából kénytelenek tengetni magukat. Gondolkozzanak előlött azok, akiket illet. A ma jelszava: El az aranytól, vissza a termelő munkához!

—o—

Az általános stabilizáció feltételei

Németország mondjon le az általa követelt keleti határkiigazításról és akkor hosszulejárata nagy kölcsönt kaphat

Az angol font ügye még mindig foglalkoztatja Bukarestet is. Argetoianu pénzügyminiszter tegnap telefonon felhívta a Genfben tartózkodó Titulescut, akitől információkat kért arra nézve, minő óvintézkedéseket tesznek valutájuk megvédésére a különböző országok és ezzel összefüggésben a genfi népszövetségi körökben minő a hangulat. Tegnap délután Buzdugan, a Banca Nationala egyik igazgatója, Titulescuhoz utazott, hogy informálódjék az iránt, vajjon a Banca Nationalának az Angol Banknál levő aranyfedezete és valutaletéje nincsen-e a font esése által veszélyeztetve.

Bukarestben tegnap reggel olyan

hírek kerültek forgalomba, mintha Anglia bukaresti minisztere jegyzéket intézett volna a román kormányhoz, amelyben tiltakozott Argetoianu pénzügyminiszternek az angol pénzügyi eseményekkel kapcsolatosan tett nyilatkozatai miatt.

A hírre vonatkozólag Argetoianu kijelentette, hogy semmiféle olyan nyilatkozatot nem tett, ami Angliára nézve bántó, vagy káros lehetne. Románia semmiféle tiltakozó jegyzéket nem kapott.

Különben Anglia bukaresti meghatalmazott minisztere jelenleg nincs is Bukarestben és így a jegyzéket át sem adhatta volna.

Nemcsak az angol fontot, hanem a bajba jutott többi ország valutáját is stabilizálni kell

A Népszövetség vezető körei általános tanácskozásokat tartanak az angol font állásáról és azokról a lehetőségekről, amelyek mellett az általános stabilizáció elérhető volna. Ezzel kapcsolatosan nemcsak az angol font, hanem a többi bajba jutott ország valutájának stabilizálásáról is beszélnek. Több vezető politikai és pénzügyi személyiség, ama nézetének adott kifejezést, hogy

az általános stabilizáció útjának eléréséhez tartozni az is,

Mialatt a többi állam fejét törli a megoldáson, azalatt Franciaország újabb aranyat vásárol

Londoni egyes vezető körökben azon az állásponton vannak hogy mindent el kell követni az aranyfedezeti visszaállítására. Szerintük Angliának azért is szüksége van az aranystandard visszaállítására, mert csak így folytathat Európával hitelműveleteket, amelyeknek pedig évente hatvan millió fontot kérészt. Erről a keresetről az angol nép nem mondhat le. Követelik, hogy a kormány a mai állapotot sürgősen szüntesse meg és tegyen megfelelő intézkedéseket, hogy az

hogy Németország mondjon le az általa követelt keleti határkiigazításról.

Ha ez megtörténnék, akkor Németország nagy kölcsönt kaphatna, amellyel pénzügyeit teljesen rendezhetné. Németország után a többi közép-európai állam is juthatna megfelelő kölcsönhöz, mely hosszú lejáratú és könnyen törleszthető volna, amiáltal valamennyi valuta árfolyama megszilárdulna és állandóvá válnék.

aranystandard visszaállítható legyen.

Szó volt róla, hogy az aranystandard érdekében nemzetközi konferenciát hívnak egybe, erről azonban lemondottak.

Ezzel szemben arra törekzenek, hogy a nemzetközi fizetési kötelezettségek határidejét meghosszabbítsák. Maga Hoover is a moratóriumnak további két esztendőre való meghosszabbítása mellett van.

Amíg az összes államok az aranystandard felett törnek a fejüket, addig Franciaország Amerikában újabb százkilenc millió dollárért vásárolt aranyat.

Amerikában intézik majd a világ sorsát

Az angol kormány egyelőre nem tárgyal sem Franciaországgal, sem pedig Amerikával újabb kölcsön után. Hír szerint az angol kormány arra törekszik, hogy a font árfolyamát belső erőforrásainak felhasználásával emelje föl ujra oda, ahol volt.

Most már véglegesen elhatározott dolog, hogy Laval francia miniszterelnök október elején Amerikába utazik és az általános stabilizáció érdekében ettől a látogatástól rendkívül sokat várnak.

Washingtonban az a felfogás, hogy Laval amerikai utazása igen nagy jelentőségű és hosszú időre meghatározza majd azokat az utakat, amelyek a világnak haladnia kell.

Meg vannak róla győződve, hogy Laval Amerikában főleg gazdasági kérdésekről fog tárgyalni. Amerikában Laval látogatásakor nagy horderejű problémák kerülnek megoldásra.

—o—

CSAK EGÉSZSÉGES EMBEREK KÖTHETNEK HAZASSÁGOT. Angorai jelentés szerint a török parlament törvényjavaslatot szavazott meg, amely kimondja a házassulandók kötelező orvosi vizsgálatát. A véglegény és a menyasszony kötelesek magukat előzetesen orvosi vizsgálatnak alávetni, amely megállapítja, hogy nem szenvednek-e olyan betegségben, amely az utódokra káros befolyással lenne. Az anyakönyvezetők csak azokat esketik meg, akik az előzetes orvosi vizsgálatról szóló bizonyítványt felmutatják.

Nagy Sándornak kicsi volt Macedónia, a japán nemzetnek pedig kicsi lett a szigetek országa és ezért kezdte a háborút Kínával

Nagy Sándornak kicsi volt Macedónia — mondja a történelem. A japán nemzetnek pedig kicsi lett a szigetek országa. A japánok már régóta fáradoznak azon, hogy a népük nagy elszaporodásával járó és egyre fokozódó gazdasági veszélyeket elkerüljék és a nép megélhetését biztosítsák. Japán éppen ezen ok miatt már évtizedek előtt expansiv politikát folytatott olyképpen, hogy népfeleslegének a kivándorlást megkönnyítse. A japán kivándorlás igen hosszú időn keresztül Északamerika felé irányult. Az Egyesült Államokban Japánt megelődzték a kínaiak, de a japánok száma csakhamar elérte ezeket. A sárga munkások százai erősen konkurenciát képeztek a fehér dolgozóknak és Amerika végül is — még a világháború előtt — szükségének látta, hogy a japánok és kínaiak beözönlését korlátozza. Végül egészen beszüntessék.

Konfliktus

Amerikával

Emiatt — mint emlékeztet, — Japán és az északamerikai kormány között éles konfliktus keletkezett, amely már-már háborúra vezetett. A japán-amerikai háború részben a világháború miatt maradt el, részben pedig később azért, mert Amerika az európai fegyverekkel szembeni életbeléptetésével a bevándorlási korlátozások, majd a teljes betiltást.

Japánban Amerika után emberanyagból a való tultermelésének elhelyezésére más területeket keresett és nem találta messzinek Ausztráliát és Újzelandot sem, amely helyeken már százezerszámra élnek japánok. Az angol kormány azonban nem nézi jó szemmel dominionjainak japánokkal való ellepését és mielőtt ott is a bevándorlás megszüntetésére kerülne a sor, Japán maga terem magának új területeket. Koreát, amelyet a japán bevándorlók már régóta benépesítették, egyszerűen annektálta, mielőtt Kínának eszébe jutna a japán bevándorlást korlátozni. Most ugyanezt igyekezik megcsinálni Mandzsuriával. És éppen azért minden ok, amelyet Japán mentségül és eljárásának szépítéséül felhoz, csak takarója az igazságnak.

Az igazság az, hogy Japánnak szüksége van Mandzsuriára, hogy azt a maga, otthon feleslegessé vált tömegeivel eláraszsa és ez ellen senki vétőt nem emelhesen.

Rendkívül gazdag a zsákmányolt föld

Mandzsuria nagymultu ország. A Sárga-tenger, Oroszországnak szibériai része, Mongólia és dél felé a tulajdonképpen Kína határolja. Területe közel egy millió négyzetkilométer és lakosságának száma

tizenöt millió, tehát még igen sok ember részére van ott hely, mivel egy négyzetkilométerre mindössze tizenöt ember jut. Mandzsuria lakosai mandzsuk és kínaiak. A mandzsuk a tunguzokhoz tartoznak és kemény akaratú, vitéz nép. A középkorban igen erős volt az országuk és az akkori mandzsuriai fejedelem 1644-ben elfoglalta az országánál legalább is harmincszor nagyobb kínai birodalom trónját. Azóta Kína fölött a mandzsui dinasztiaiból származó császárok uralkodtak egészen 1910-ig, amikor Szun-Jat-Sen forradalma megbuktatta a császárságot. A mandzsui dinasztia teljesen kínáivá vált és ezzel maga a mandzsui nép hanyatlani kezdett. Mandzsuriába sok ki-

A japán előrenyomulás veszélyezteti az oroszok érdekeit is

Mukden után a japánok egy másik nagy városnak, Charbinnek az elfoglalására tették meg az előkészületeket. Charbin azonban Mandzsuriának ama részén van, amelyen már erős az orosz érdekelttség. Charbin, bár államjogilag Mandzsuriához tartozik, az oroszok régen a magukénak tartják. Azért most már érthető Oroszország idegessége, amellyel a japánok mandzsuriai mozdulatait és különösen Charbin felé való törekvésüket látták. Már pedig olyan hírek is ér-

keztek Európába, hogy a japánok megszállták Charbint. Más hír szerint — és ez valószínűbb — Japán lemondott Charbin megszállásáról. Ezzel megszünt a szovjet idegeskedésének oka.

Valószínű is, hogy Japán nem kívánja megszállani Charbint, mert akkor ellenségévé tenné Szovjetországot és ebben az esetben könnyen lehetségesé válna, hogy az oroszok Kína segítségére háborút vezetnének a japánok ellen.

Genben nagy az izgalom a mandzsuriai események miatt

Genben nagy az izgalom a mandzsuriai események miatt

Az Amerikai Egyesült Államok kormánya tegnap jegyzéket intézett ugy Japánhoz, mint Kínához. A jegyzék szerint Amerika figyeli az eseményeket és a helyzetet felelősen veszedelmesnek látja. Amerika figyelmezteti Japánt, hogy eljárása beleütközik a Kellogg-paktumba és azért azt tanácsolja, hogy a megszállást hagyja abba és a megszállott mandzsui területeket adja vissza. Amerika jegyzékének hangja és tartalma felette óvatos.

Genben igen nagy az izgalom a mandzsuriai események miatt. A Népszövetség vezetői állandóan ta-

nákosznak Japán és Kína delegátusaival. A japán delegátus egyre azt hangoztatja, hogy Japán kénytelen volt Mandzsuriában az őt ért sérelmekért megtorló lépéseket tenni és különben is a hadvezetőség befejezett tények elé állította a japán kormányt.

Kína delegátusa viszont hangoztatja, hogy Japán teljesen önkényesen és minden ok nélkül kezdte a hadműveleteket Mandzsuriában. Kína az igazság elleni tiltakozása jeléül sehol nem engedi meg katonáinak az ellenállást, amelyek pa-

ranes értelmében mindenütt visszavonulnak a japánok elől.

Egész Kínában szerdám a mandzsuriai események hatása alatt megülték a nemzeti megaláztatás napját. A színházak és mulatók zárva voltak, zene sehol az egész birodalom területén nem szólt. A négyszáz millió lakossága óriási birodalomban több ezer népgyűlés volt, amelyeken a szónokok kifejezték adtak annak a fájdalomnak, amely a kínai népet Mukden megszállásával és nagyobb területeknek a japánok által való elfoglalásával érte. Leghatalmasabb volt a népgyűlés Nankingban, ahol az gyűlés után tüntetés járta végig a várost.

A kínai nép az általános mozgósítást követeli

Követelték a japánok ellen bojkottot és az általános mozgósítást elrendelését. Hangoztatták, hogy készek Mandzsuriáért utolsó csepp véréig harcolni.

A mandzsuriai eseményekért való tiltakozás jeléül Kína nem fogadta el azt a négy millió tonna élelmiszert, amelyet Japán az árvíz sújtott területek lakossága részére küldött. Azonkívül visszautasították azt a másfél millió yent is, amelyet a tokiói kormány az ültetvények segélyezésére átutalt.

Titulescu javaslata a konfliktus ügyében

Londonba érkezett jelentés szerint Japán Délmandzsuriában már teljesen berendezkedett és utasítást adott csapatainak, hogy nyomuljanak tovább észak felé. A tokiói kormány a szovjet teljes kien gesztelése céljából parancsot adott csapatainak, hogy Charbin alól vonuljanak el és ürítsék ki Pirin városát, amely szintén az orosz érdekkörbe tartozik.

A Népszövetség teljes ülésén tegnap délután foglalkozott a japán-kína konfliktus ügyével. Titulescu, aki elnökölt, javasolta, hogy a japán-kína ügyet egyelőre ne tűzzék napirendre, hanem várják meg két kormány részletes jelentését. A Népszövetség közgyűlése hozzájárult Titulescu javaslatához.

A teljes igazság leplezetlen feltárása jó benyomást tett Magyarországra irányában a Népszövetség pénzügyi bizottsága előtt

Budapesti jelentés szerint Warkó Lajos külügyminiszter bejelentette a kormánynak, hogy egy görög, olasz, francia, angol és cseh delegátusokból álló pénzügyi bizottság fog rövidesen Magyarországra érkezni, hogy annak pénzügyi helyzetét a helyszínen vizsgálja meg. A bizottság elnöke az olasz Suvic lesz, cseh tagja pedig Pospisichil. A bizottság október elején érkezik Budapestre.

A harminchármas bizottságban Sztérényi József jelentette, hogy a

Népszövetség pénzügyi bizottsága nagy érdeklődéssel fogadta Magyarországra pénzügyi helyzetéről szóló jelentést és érdeklődött az iránt, vajjon eleget tesz-e külföldi fizetési kötelezettségeinek. Amikor arra igenlő választ kapott, azt nagy megnyugvással fogadta. A hangulat egyáltalán igen kedvezőnek mutatkozott Magyarországra irányában és jó benyomást keltett, hogy a magyar delegátusok leplezetlenül tárták föl a teljes igazságot.

BUTOR

modern kivitelben
olcsón és jól csak

SCHUSTER FERENC

butorgyárban kapható

Timisoara, Erzsébetváros,

Koronau. 14. Telefon 11-91

A badacsonyi kuria csendes magányában a jövő terveiről beszélgetett Maniu Gyula és vendége, Bratianu György, aki először kereste föl a politikai remetét

A román belpolitika érdekes szenzációja az a látogatás, amely tegnap délelőtt folyt le Badacsonyan, Maniu Gyula kuriájában. A látogató nem volt senki más, mint Bratianu György, az ifj liberális párt vezére. Ismeretes, hogy abból az ellentétből, amely a nemzeti parasztpárt és a liberális párt között a múltban fennállott, Bratianu György, amikor a maga ifj liberális pártját megalakította, csak egy részt vett át. Az ellentétek nem maradtak olyan mélyrehatóak, mint Duca liberális pártja és Maniuek között és ez tette lehetővé, hogy Bratianu Györgyök a választások idején és azóta is többször tárgyaltak bizonyos ügyekben a nemzeti parasztpárt vezetőivel. Maga Bratianu György azonban most először kereste föl magát Maniu Gyulát.

A látogatás nyilvánosan bevaltott oka az volt, hogy meghívja Maniut az Avram Jancu emlékeztére Déván rendezendő ünnepségekre. Ez azonban alighanem csak ürügy volt, mert a két politikus órákon keresztül meghitt négyesemközi együttlében különböző politikai kérdéseket tárgyalt.

Bratianu György Maniunál ebédelt, majd szívélyesen elbucuzott tőle és délután Kolozsvárra érkezett. Kolozsvárról az újságírók tudomást szereztek róla, hogy Bratianu György Badacsonyból jövet Bukarest felé Kolozsváron keresztül utazik, felkeresték a pályaudvaron és faggatták badacsonyi látogatásáról. Bratianu György elmondta, hogy ünnepségekre volt meghívni Maniut, aki a meghívást elfogadta.

— És azután? — kérdezték az újságírók.

— És azután még különböző érdekes dolgokról beszélgettünk, — válaszolta Bratianu György és rejtélyesen mosolygott.

Az újságírók minden faggatására sem volt hajlandó többet elárulni a Maniival folytatott tárgyalásaitól. Mosolyogva kitérő választ adott és amikor vonata kirobogott a pálya udvarról, rejtélyesen még ennyit szólt:

— Majd eljön az idő, amikor kitudódik, hogy miről tanácskoztunk.

A lapok véleménye szerint Bratianu György arra igyekezett Maniu Gyulát rávenni, hogy a nemzeti parasztpárt közös erélyes fellépésre határozza el magát az ifj liberálisokkal együtt a Jorga-kormány ellen.

Tekintettel arra, hogy a nemzeti parasztpárt erre a kampányra ugyis elhatározta magát, valószínűnek tartják, hogy e tekintetben az ifj liberálisokkal létrejön a fegyverbarátság.

A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsát hétfőre Bukarestbe gyűlésre hívták össze. Az elnöki tanácsülésen a párt programjának módosításáról, Maniu Gyulának a párt élére való visszatéréséről, a párt purifikációjáról és az őszi országos kongresszus napjának megállapításáról

lesz szó. Az elnöki tanács ülésén Vaida Sándor fog elnökölni. Junian volt igazságügyminiszter a nemzeti parasztpárt tárguljui tagozatának közgyűlésén érdekes nyilatkozatokat tett. Kijelentette, hogy a párt ragaszkodik a dinasztiahoz és a monarchiát jelenlegi formájában kívánja fentartani. Bolond az, aki a mai viszonyok között az egyes országok autonómiáját akarná követelni.

A nemzeti parasztpárt nem ellenez egy koncentrációs kormányt és nem zárkózik el az alól, hogy ilyen kormányban

Holtpontra jutott a biatorbágyi nyomozás

A budapesti rendőrség minden fáradozása hiábavaló, mert a biatorbágyi pókolgépés merénylet ügyében a nyomozás holtpontra jutott. A Leobenben letartóztatott Riessen Walterről kiderült, hogy egyszerű szélhámos. A többi letartóztatott gyanúsítottól is beigazolódott, hogy a merényletnek semmi közük. Tóth Gézának, akit Habli Julia megvádolt a merényletben való részességgel, sikerült

esetleg résztvegyen. Ezt nem azért tenné meg, hogy ilyenképpen a felelősség az egyes pártok között megoszoljon, hanem azért, mert ezzel véli emelni az eljövendő koncentrációs kormány tekintélyét.

A Duca vezetése alatt álló liberális párt vezetői tegnap újból összejöttek Makedrestiben, hogy a párt új programja fölött tanácskoznak. Ezen a tanácskozáson véglegesen megállapodtak a módosításra vonatkozólag, amelyet a jövő héten a párt végrehajtó bizottsága elé terjesztenek.

alibit igazolni. Habli Juliáról is bebizonyult, hogy a merénylet estében odahaza volt Obudán, tehát nem lehetett együtt Biatorbágyon Tóth Gézával. Ugy Tóth Gézát, mint a merénylet miatt letartóztatott többi egyént, szabadlábra helyezték. Az eddigi eredménytelenség ellenére a kutatás a gonosztevők után változatlan eréllyel tovább folyik.

—o—

A szerencsétlen nyugdíjasok sorsa iránt mindenki részvételt viseltek, de akik se-githetnének, télenek maradnak

Megirta a minap a Déli Hírlap, a temesvári nyugdíjasok mozgalma, melynek célja, hogy nyugdíjukat a temesvári bankok előlegezzék. A pénzügyintézetek minden hónap elsőjén pontosan fizetnek ki a nyugdíjasokat, akik ennek ellenében felhatalmazzák a bankokat, hogy a nyugdíjösszeget felvegyék a pénzügyigazgatóságon, mihelyt a kiutalás megérkezik. Ennek következménye volna az, hogy a nyugdíjasok minden hónapban pontosan kapnák meg a nyugdíjukat, a bankoknak fizetendő kamat levonásával nem kellene hónapokon keresztül várni és ugyanannyi ideig nélkülözni. Ebben az ügyben tegnap délután a nyugdíjasok nagyszámú küldöttsége kereste föl Grofso-

rean Kornél dr. főpolgármestert, hogy a mozgalom érdekében közbenjárását kérje. Visan György Kisslinger kapitány ismertették a főpolgármesterrel a mozgalmat és kérték intervencióját. Grofso-rean Kornél dr. biztosította a nyugdíjasok küldöttségét legteljesebb jóakarattal és kijelentette, hogy az intervencióra készségesen vállalkozik. Tárgyalni fog Peter Julián dr. kormányzóval, Furiugeanu Oktáv dr. vármegyei prefektussal és Pop dr. igazgatóval, a Banca Naționala temesvári fiókjának vezetőjével. Reméli, hogy a mozgalom sikerrel jár és lehetővé válik, hogy ezentúl a nyugdíjasoknak a nyugdíjért való hónapokig tartó kálváriája megszűnik.

Aszpirin helyett sztrichnint adott be feleségének, amiért a bíróság életfogytiglani fegyházra ítélte

A Jugoszláviához csatolt Deliblát bánsági községben márciusban meghalt Milosevics Milán erdész felesége. Az orvos, aki a betegeskedő asszonyt már régebben kezelte, kiállította a halotti bizonyítványt, mire az asszonyt eltemették. A temetés utáni napon Milosevics már új asszonyt hozott a házhoz és az elhunyt feleség után örökölt tekintélyes vagyonból dorbézodni élet kezdett. Egy napon aztán a csendőrség névtelen levelet kapott, hogy Milosevics Milán megnér-

gezte a feleségét, akinek fejfájás ellen aszpirin helyett sztrichnint adott be. A vizsgálat során megállapították, hogy az erdész az egyik fehértemplomi gyógyszerertárból sztrichnint vásárolt és valószínűleg azt tette be az aszpirinos papírba. Az asszony hulláját ekshumálták és a halál okaul mérgezés folytán beállott szívbénulást állapították meg. A belső szervekben találtak is sztrichnint maradványokat. Milosevics Milánt letartóztatták. Tagadta a gyilkosságot. Azt beismerte,

hogy sztrichnint vásárolt, de azzal a céllal, hogy duvadakat pusztítson vele. Lehetségesnek tartja — mondotta — hogy valamely fatális véletlen folytán a sztrichnin felesége orvosságos dobozába keveredett és az asszony fatális tévedés folytán bevette a mérget. A fehértemplomi törvényszék Milosevics Mládent életfogytiglani fegyházra ítélte. Az ügyész felebbezett az újvidéki semmitőszékhez és halálbüntetés kimondását kérte. A semmitőszék tárgyaláson a védő hivatkozott arra, hogy a törvényszéki tárgyaláson nem rendelték el a bizonyítást az erdész védekezésére és ezért új tárgyalás elrendelését kérte. A semmitőszék helyt adott a kérelemnek és az új tárgyalás megtartására a pancsovai törvényszéket delegálta.

Keringő hírek a Temesvári Első Takarékpénztárról és azok helyes megvilágítása

Már néhány hét óta olyan hírek keringenek, hogy a Temesvári Első Takarékpénztár fizetési nehézségekkel küzd, mert hetvennyolcvan millió leányi kihelyezését nem tudja behajtani. Ez az érdeklődés a banknak egy gyár-vállalatnál és egyik temesi nagybirtokosnál áll fenn, akinek családi ügyével nemrégiben sokat foglalkozott a sajtó. Arról beszéltek, hogy a pénzügyintézet olyan betevőktől is halasztást kért a fizetésre, akik felmondás nélküli, ugynevezett á vista betétekkel rendelkeznek. Ezen híresztelésekkel szemben tény, hogy a bank irodájában a rendes munka folyik és pénztára is a rendes időben állandóan nyitva van és értesülésiük szerint kifizetéseket is teljesít. A hírek az általános gazdasági depresszióban, melyet természetesen a pénzügyintézetek is megéreznek, birja magyarázatát.

Halálos áldozata van már a temesvári gyermekparalízisnek

A gyermekparalízis, amely Temesvárott néhány hét előtt komoly méreteket öltött, most ismét újabb megbetegedésekkel jelentkezik. Annak ellenére, hogy a megbetegedések ritkábban fordulnak elő, nem mulik el hét, hogy egy-két újabb esetről jelentést ne tegyenek. Jelenleg mindössze csak két paralízises beteget ápolnak a temesvári gyermekkórházban. A harmadik beteg, a Gyárvárosban lakó Schiffer Károly öt éves fiúcska, akit csak két nap előtt szállítottak be a kórházba, meghalt. A temesvári gyermekkórházban ápol két beteggel szemben az aradi kórházban hét, temesmegyei községekben lakó gyermeket ápolnak. Temesvárott eddig tizenöt, míg a megyében húszonögy beteg volt. A betegség eddigi lefolyása a legtöbb esetben könnyű volt és a betegek gyors felgyógyulásával végződött. Az újabb megbetegedések az orvosok szerint csak elszigetelt jelenségek, amelyek nem birnak járvány jellegével. Orvosi körök véleménye szerint a hideg időjárás beálltával megszűnnek a hűdéses megbetegedések.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZÁM

Telefon:

2-22, este 3 után 10 és 2-12

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 260, fél-
évre 450, évente 900 lej. — Kiseb-
bldre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lej
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztőségért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bányai Nyomda R.-E.
nyomása.

Hullámok játéka volt három lezuhant pilóta az óceán közepén

Johansen és Rodi német pilóták Geiga nevű utitársukkal közel két hét előtt indultak Európából Amerikába. Utjuk közben egy darabig szorgalmasan adták a rádiójeleket, de aztán hirtelen elhallgattak. Az egész világ biztosra vette, hogy a repülőgép lezuhant és utasaival együtt az óceán fenekére került. A Belleira nevű norvég tengerhajó nyolevan kilométernyire Ujfundlandtól felfedezte egy repülőgép roncsait a tengeren és a gép tetején embereket látott. A hajó arra felé vette irányát és a repülőgépről felvette az utasokat. Johansen, Rodi és Geiga voltak azok. Elmondották, hogy gépük lezuhant, rádiójuk elromlott és a gépen, amely a hullámok játéka lett, egy héten keresztül tartották magukat. Sokat szenvedtek az éhségtől és szomjúságtól és feladták a reményt, hogy megmeneküljenek. Ha a mentő hajó néhány órával később ért volna arra a helyre, már nem találta volna őket életben.

— Szent Gellért. A temesvári katolikus püspökség tegnap ünnepelte meg védőszentjének, Szent Gellért első csnánai püspöknek ünnepét. A székesegyházban Kayser Lajos prelátnak főszertartási misét celebrált, Unterweger László dr. pápai kamarás, újpécsi plébános pedig magyar és német nyelven prédikációt tartott.

— Fontos katonai törvények készülnek. A parlament őszi ülészakára a hadügyminisztérium több fontos katonai törvényjavaslatot készített elő, amelyeket még az őszi folyamán tárgyalnak. Az egyik ilyen javaslat egy felállítandó speciális hadtestről szól.

Mielőtt divatruhában valami vásárlást eszközöl, tekintse meg

a Népáruház

őszi újdonságait, mert árakban és minőségben mindenkivel szemben a legtöbbet nyújtja. Kérem győződjék meg róla.

Elérhetőség hely Corvin-Mátyás-u. 4.

— A Szukosz ünnepi esti istentisztelet a belvárosi zsidó templomban pénteken és szombaton, folyó hó 25-én és 26-án, háromnegyed hat órakor, a muszafistentisztelet 26-án és 27-én, szombaton és vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik.

A szegények kunyhóit, az éhezőket és fázókat keresi fel a Déli Hírlap karácsonyi jótékonyági mozgalma

A Déli Hírlap fennállása óta minden esztendőben igyekezett a szegényeknek a karácsonyt kedvessé tenni azzal, hogy olvasóinak adományaiból némi eszeséget, meleg ruhát, télfát, esetleg készpénzt juttatott nekik. Még soha olyan idő nem volt, mint most. Azonban a gazdasági válság ma már nemcsak a segélyre szorultakat nyomja, hanem azokat is, akiknek jószerre a segélyeket adni szokta. Éppen ezért a Déli Hírlap ez évi segélymozgalmát úgy tervezte meg, hogy az adakozóknak ellenértéket adjon. Az ellenérték, amelyet az adakozóknak adunk, egy művészileg készített fényképfelvétel. Róth László ismert temesvári fotóművésszel megállapodást létesítettünk, amelynek értelmében a fénykép ára az anyagköltségek levonása után a jótékony mozgalomnak jut.

Hogy eltaláltuk a helyes utat, annak igazolója az, hogy a néhány napos mozgalom máris nagy érdeklődéssel találkozott. Olvasóink közül már számosan váltották meg a fényképfelvételre vonatkozó bont a Magyar Nőegylet tagjainál, vagy a

Déli Hírlap kiadóhivatalában. A mozgalom november elsején ér véget és a készült képeket kiállítjuk. A kiállításnak külön gyermekpavilonja lesz, ahol a gyermekek képei kedves versikkel ékesítve lesznek kiállítva. A képek ára nagyság szerint száznyolcvan és háromszáz lej között váltakozik és a kiállítás után a képek a megrendelők rendelkezésére állanak.

A karácsonyt megelőző hónapokban minden családban akad valaki, aki magáról vagy a maga számára, vagy pedig hozzátartozói számára fényképfelvételt szokott csináltatni. Ilyenkor készíttetnek a szülők gyermekeikről is képeket. Akik ebben a jótékonyági akcióban résztvesznek, azok megkapják az óhajtott művészi képet, ezenkívül pedig hozzájárultak ahhoz, hogy az éhesek enniavalót, a fázók meleg ruhát kapjanak. Hisszük, hogy olvasóink szívesen fogadják a Magyar Leányegyletnek önzetlenül dolgozó tagjait, amikor a családoknál a jótékonyági mozgalom javára készülő fényképekre megrendelést kérnek.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenti: Az időjárásban lényegesebb változás nem várható.

— Tiltakozás az érettségi törvény ellen. Bukaresti jelentés szerint Fortu, a középiskolai tanárok szövetségének elnöke, lemondott az érettségi vizsgálobizottsági tagságról, amelyre kinevezték. Lemondása tiltakozás az érettségi törvénnyel szemben, amellyel nem ért egyet.

Uszótraining Neptun fürdő

uszómedencéjében este 6-7 között
hétfőn a pénteken a
nők férfiak
számára.

Beléptidij 15 lei

— Vasuti tisztviselők vadászegyesülete. Temesvárott megalakult a vasuti tisztviselők vadászegyesülete, amelynek neve CFR Vulturul. Az új egyesületnek, amelynek elnöke Golopenta Simon vasuti ügyész, alelnöke Otoia Metód főfelügyelő, titkára Vintila Avram és pénztárosa Franz Károly főellenőr, eddig hatvan tagja van. Vadászterülete a Munte Szemenik környékén negyvenkilencezer hold.

— A romániai állami nyugdíjasok szeptember 27-én, Kolozsvárott nagygyűlést tartanak, amelyen a temesvári állami nyugdíjasokat Mayer István dr. egyleti alelnök képviseli.

— Itt a tél... A napok óta tartó szeszélyes időjárás váratlanul komolyan hidegre fordult és a beérkezett jelentések szerint egész Európában máris beköszöntött a tél. Magyarországon a Pilis hegységben erősen havazik és a hótakaró már harmincentiméteres rétegben borítja a földet. Budapesten erős lehülés állott be és másnapra minusz három fokra süllyedt a hőmérséklet. Erdélyi jelentések szerint a Kárpátok egyes helyeit félméteres hóréteg borítja. Ugyanez a helyzet a Tátrában is, ahol hatalmas hóviharak tombolnak. Szerajevóban a sűrű havazás miatt a villamosforgalom több óráig szünetelt. Az északi államokban a fagy elérte a minusz ötöt fokot, míg Berlinben a hőmérő minusz öt fokot mutatott. Az enyhe éghajlatú Délfranciaországban borzongós, hűvös őszi idő mellett egy hét óta szakadatlanul esik. Párisban a fagypontra áll a hőmérő, míg a Skandináv államokból szabályszerű téli időt jelentenek.

Az öt törös letét

az orosz emigráció körében
ma lejátszódó szenzációs

bűnügyi regény

mely állandó izgalomban tartja
az olvasót. Ha most előfizet,
október elsejéig

ingyen

kapja a lapot az összes eddig megjelent

folytatásokkal együtt

Irjon egy levelezőlapot a Déli Hírlap kiadóhivatalának,
Temesvár, Sztgyörgy-tér 4. vagy telefonáljon erre a számra

2-52

— A városi tisztviselők előléptetése ellen. A volt városi vezetőség az elmúlt tavaszon a tisztviselői karban nagyszabású előléptetéseket eszközölt Popovici Traján, Bolza Romulus és Koszó János dr. főtisztviselők megfelelőbbézték ezt a városi határozatot, hogy szolgálati idejüknel fogva nekik is joguk lett volna az előléptetésre. A revíziós bizottság tegnapra tüzte ki a tárgyalást, amelyet Berger Armin dr. városi ügyész a kereset elutasítását kérte. A revíziós bizottság a tárgyalást október 10-én halasztotta el.

Primaria Municipiului Timisoara
Nr. IV. 32271
din 12 Septembrie 1921.

Publicatiune de licitatie

Primaria Municipiului Timisoara,
necesita pentru Spitalul Epidemic urmatoarele furnituri:

- 420 bucati diverse materiale de porcelan, fianta si sticlurie,
- 125 bucati paturi de lana,
- 633 bucati rufarie, 820 bucati albituri, si 113 bucati imbracaminte,
- 879 bucati obiecte pentru bucatarie,
- 225 bucati obiecte sanitare,
- 75 bucati diverse materiale pentru aranjament (cosuri, stergare de picioare, saci, perii),
- 6 bucati orologii,
- 29 bucati obiecte de lacatuserie-fierarie si
- 90 perchi papuci, livrabile ab spital in termen de 30 zile de la comanda.

Materialele de mai sus se vor procura prin licitatie publica (a 2a) ce va avea loc la data de 6 Octombrie 1931 ora 10 a. m. in biroul de licitatie al Primariei etaj I. camera 39.

Overtantii vor prezenta la acea data ofertele timbrate, semnate, inchise sigilate, depunand si garantia de 5 Procent in numerar sau efecte de stat asupra sumei oferite in'un plic separat.

Caetul de sarcini devizele precum si ofertele tip cari sunt obligatori pentru amatori, se pot vedea la Serviciul tehnic municipal Piata Tepes Voda Nr. 2. zilnic in orele oficiale. La licitatie sunt admisi numai amatori de bransa, intermediarii sunt exclusi.

Primaria Municipiului Timisoara

Mindenütt beszélnék az előkelő budapesti

BRISTOL SZÁLLÓ

Szobák (a fekvéstől függően) kitűnő napi ellátással, már 12 pengőtől kaphatók. Dunai szobák kiltással a gyönyörű budai hegyvidékre méltányos áron.

olcsó árairól

Bristol menü 2 pengő 40 fillér. Mindennap 61-órás tea és tánc. Kávéházi árk. Vacsora rendez polgári árkon. Tánc. Hosszabb tartózkodás esetén további engedelmények. Bristol szálló. Budapest, Donapart

Kóró Pál heji krónikája

Könnyűvé lett az angol font s naponta lesz pehelyebb, a font úgy fordulhat jóra: váltóztassák át kilóra és mindjárt lesz nehezebb.

Művésztöthon épül nálunk, ez okvetlen kell nekünk, művészek vagyunk mindnyájan, művészet, hogy a világban valahogyan megélünk.

Népszámlálást tartott minap temesvári villamos, utas könnyen számolható, — annál inkább található számlálhatlan gyalogos.

Ninesen pénze a fogháznak, hogy etessen foglyokat, birja őket rá: — ez remek — éhségstrájkot rendezzenek, megspórolhat úgy sokat.

Gandhi ott van már Londonban, lepedő a ruhája, esudálkozunk: hűs időben hogy nem fázik lepedőben, — tán bundát vesz alája.

— Uj karmester. A Lugosi Iparos Dalárda legutóbbi választmányi ülésén az üresedésben levő karmesteri állás betöltéséről is határoztak. A dalárda karnagyának Tietz Ferenc gimnáziumi tanárt választották meg.

— Halalos lórugás. Perjámos községben súlyos szerencsétlenség történt, amelynek Strupp Péter hevenygyűves gazda esett áldozatul. A szerencsétlen gazdát az egyik jó megrugta. A rugás a gazda fejét érte és olyan súlyos sérüléseket okozott, hogy néhány óra múlva meghalt.

— Agyszélhűtés érte a vonaton. Saballa Julia zalatnai asszony rokonai látogatására néhány hét előtt Temesvárra érkezett és hosszabb tartózkodás után két nap előtt indult vissza. Temesvárra dolgozó fia, Soós Kálmán és testvére, Kis István vasuti nyugdíjas felesége, azonban hiába várták a hirt megérkezését. Ehelyett levelet kaptak, amelyben arról értesítették őket, hogy Saballa Julia a vonaton agyszélhűtés következtében hirtelen meghalt. A halál az asszonyt a Temesvár—aradi vonaton érte. A temesvári rokonok Aradra utaztak, de már csak a tragikus körülmények között elhunyt asszony sirhantját láthatták.

Sok a takszi, sir a takszis, nincsen rendes élhetés, nem jól mondják a takszisok, nem az baj, hogy a takszi sok, — a takszizó rém kevés.

Csunya dolgok mennek végbe most a sárka Kinában, sárka japán — uccu neki! — a sárka kinait veri s az tust izzad kinjában.

A Mehala lakóinak jó ut kell és kövezet, — olyan ut kell egyszer végre, mely jólétbe, boldogrívbe mindnyájunkat elvezet.

Nyug fordítva: guny s nyugdíjast nyugdíjasnak nevezik, mert hát gunyt üznek belőle, nyugdíját elvonják tőle és gunyból nem fizetik.

Hidegre vált már az idő, a szobában esüesülünk, — azért ősz az ősz, mert bajtól, őrszi gondtól, őrszi jajtól ilyenkor, hej, őrszülünk.

* Freund Márk dr. külföldi utjáról hazaérkezett és orvosi rendeléseit Gyárvaros, Fő-utca 28. szám alatt ismét megkezdte.

— A Lugosi Magyar Dalárda nagyszabású szezonnyitó előadásra készül, kitűnő karnagyának Arató Andornak vezetése alatt. Az előadást ugynevezett Vidám-est elnevezés alatt, október 3-án tartják meg a városi színházban. Az előadás keretében Lugos kiváló énekművésznői is megfelelő érvényesüléshez jutnak. A Vidám-est iránt a város magyar társadalmában nagy érdeklődés mutatkozik.

* Euritmiai-Studio címen külföldi mintára október elsején nyílik meg Temesvárott egy modern tánc, torna és testnevelőintézet, mely egy gyermeknek 4 éves kortól, mint felnőttnek rendelkezésére áll 8—10 speciálisan képzett tanári karával egész mérsékelt intézeti áron a következő kurzusokban: modern tánc, speciális gyermektánc-kurzusok 4 évtől, gyermek- és felnőtt ballekt kurzusok, szin-padi és artisztatáncok, ritmikus torna és mozgásművészet, gyógytorna, svéd torna, vívás, úszás, box. Az Euritmiai-Studio tanári kara vállalja egyesületi klubok és jótékonycélu előadások bemutatóját és teljes megszervezését.

Bukaresti megbízások, külföldi utazások meghosszabbítása, vízumok, visszatérési bérletek, olcsó és gyors beszerzés, **H. E. Z. B. Kurier Iroda, Timbucara, IV, Bec-utca 28. 380** Naponta kurier járát!

— Ismét ultra kész a diadalmas magyar repülőgép. Budapestről jelentik, hogy a Justice for Hungary repülőgép, amelyen Endresz György és Magyarr Sándor Amerikából Budapestig repültek, a rajta eszközölt javítások után újból üzemképes lett. A két pilóta, aki a géppel tegnap sikeres próbarepülést végzett, a legközelebbi napokban Londonba száll, hogy meglátogassa Rothermere lordot.

Színház

Johann Strauss operettszínház a rádióban. Érdekes, hogy a Johann Strauss operettszínház, amely október elsejével Temesvárott kezdi meg keleti turnéját, a Ravag (bécsi rádió) meghívása folytán elindulása előtt szeptember 27-én a bécsi stúdióban eljátsza a Drei Musketiere című operettet, ugyanolyan összeállításban, mint az nálunk is látni és hallani fogjuk. A darab romantikus szövegét Schanzer Rezső és Welisch Ernő írták Dumas Sándor motívumai után. A zenét Ralph Benatzky szerzte. A kitűnő társulat temesvári vendégjátéka — amely iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik — négy napig tart és pedig október 1-től 4-ig. A műsor a legújabb operettirodalom közkedvelt slágereiből áll. Színre kerül Das Land des Lächelns Lehártól, Victoria und ihr Huszar Abrahámtól, Meine Schwester und ich és Die 3 Musketiere, mindkettő Ralph Benatzkytól. Jegyek már most kaphatók a színházi pénztárnál.

Magyar színház Resicán. Vigh Ernő színgazgató, aki az elmúlt év folyamán a Bánság kisebb városaiban tartott előadásokat, az új szezonra több várossal kötött megállapodást színelőadások megtartására és ezek alapján játékengedélyt kapott. Vigh Ernő szeptember végén Resicabányán kezdi meg a szezon a legkitűnőbb operettújdonosságokkal.

A kereső nő és a nem kereső férfi problémája. A budapesti Nemzeti Színházban bemutatták Bónyi Adorjának Édes ellenség című színművét. A kritika szerint ennél aktuálisabb témát nem választhatott volna az író, aki darabjában a kereső nő és a nem kereső férfi problémáját tárgyalja igen érdekfeszítően. A darabnak, amelyben a főszerepeket Bajor Gizi, Rózsahegy Kálmán, Lehota Árpád, Csontos Gyula és Gömöri Vilma játsszák, tartós szin-padi életet jósolnak.

Butorok

keményfahálósobák 12.000 lejtől, egyágyasobák 5500 lejtől, valamint egyes butorok olcsón csak!

R. WINKLER-nél

kaphatók. Gyárvaros, 2. villamos végállomás. Éjéjárt Építődudvar-utca.

SENZÁCIÓS ÁRBAN

kaphatók síkkes kalapok

LÖWENTHAL ILONKA

ruha és kalapszalonzában, Gyárvaros, Háromkirály-u. 9 sz. I em.

Alakításokat a legolcsóbban vállalok. Szabászati és varrótanfolyam

Capitol-mozi: Apolló-mozi: Doina-mozi:

Szept. 25, 26, 27, 28. Szept. 29, 30. Okt. 1, 3.

Otto Gebühr

A király parancsol

című Ufa gyártmány slágerében.

100 százalékos német beszélő történelmi film Nagy Frigyes idejéből.

Szereplők: Renate Müller, Hans Rehmann.

Rendezte: Gustav Ucicky. Zene: Willy Schmidt-Gentner.

Matador-film Brasov.

Előadások: 5, 7, 9 órákor. Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5, 7, 9 órákor.

A vivás

a legegészségesebb téli sport

Egyéni és csoportos tanítás gyermekek és felnőttek részére

Pellegrini

mesternél.

Beiratkozás naponta d. u. 4—8 óráig Lenau-tér 2.

— Elutasított félmillió ügyvédi honorarium. Lugos városa annak idején az egyik bécsi részvénytársaság tulajdonát képező lugosi villanyműveket megváltotta, de a megváltás összege körül bizonyos eltérés mutatkozott úgy, hogy a város és a részvénytársaság között perre került a sor. Az állandó választmány megbízta Latia Trifon dr. lugosi ügyvédet a felfolyamodás elkészítésével és a város képviselésével. Az ügyvéd ezen tépkyedéseiről az állandó választmány húszötezer lei honorariumot állapított meg. A per folytatására még sem került a sor, mert a város és a részvénytársaság kiegyeztek. Az ügy így elintézésére viszont Latia dr. nem nyugodott bele, hanem még hatszáz-ezer leit követelt. Keresetében előadta, hogy a városi állandó választmány tagjai olyan megállapodást kötöttek vele, amely szerint a vitás hatmillió leit kitevő összegből tíz százalékot kap ügyvédi tisztelendői címén. A törvényszék elutasította Latia dr. keresetét és a temesvári tábla most megerősítette az ítéletet.

* **ISKOLAKÖNYVEK BEKÖTÉSE**
Készülőleg előfizetünk és állandó olvasóink gyermekeik részére félszáz-könyvenként kemény kötésben — leírta a Déli Hírlapnál.

— Egy emberi rones, mint világhíres utazó. A XIX. század második fele valóságos hőskora az afrikai felfedező utazásoknak. Ezek között is kiemelkednek N a c h t i g a l afrikai utazásai. A kalandok és fáradalmak, amelyekét legyőzött, annyival is csodálatraméltóbbak, mert Nachtigal főrekenytestü ember volt, aki azért ment Afrikába, hogy betegségét gyógyítsa. A forró világrész ellenállhatatlan erővel vonzotta Afrika belsejébe, amikor 1868-ban megbízást kapott, hogy I. Vilmos porosz király ajándékait vigye Bornü fejedelméhez, örömmel indult veszedelmes útjára s bejárta a Szahara és Szudán olyan vidékeit, ahol előtte soha még nem fordult meg európai ember. Nachtigal — Szahara és Szudán ma is szenzációsan ható könyve 32 képet és 1 térképet is ad a szöveg pótlásául. A könyv ára vászonkötésben 143 lej, speciális diszkötésben 170 lej. Lepagénál Kolozsvár. Vidékre utánvéttel portómentésen. Kérjen ingyen jegyzéket Lepagétól.

— Az Arany János Társaság vasárnapi évadnyitó előadása. A temesvári irodalmi és művészeti élet jelentős eseménye lesz az Arany János Társaság évadnyitó nyilvános ülése, amelyet vasárnap, szeptember 27-én délután feltizenegykor tartanak a Magyar Házban. Az ülést Szabó Péter László dr. ügyvezető elnök nyitja meg. Puhala Sándor dr. tanár mint vendég szerepel és Tóth Árpád költészetéről olvas fel. Ozorai Lajos tanár Kazinczy Ferencről tart előadást. Hilyári Béla dr. egyik legújabb novelláját olvassa fel, amelynek címe Az utolsó hangverseny. Ormos Iván legújabb verseiből olvas fel. Szombati-Szabó István, a lugosi költőpap szintén versekkel mutatkozik be. A műsor zenei részében szerepel Lyra dalegylet magyar tagozata, amely a kolozsvári dalosversenyen első díjat nyerte. A kitűnő dalegylet Pogatschnigg Guidó Mi szép a dal című művét és gróf Zichy Szerenádját adja elő. Erdélyi Izolda, a fiatal temesvári zongoraművész és Leyritzné Nagy Aranka, a kitűnő énekesnő egészítik ki a műsort. Belépődíjat a társaság nem szed.

Az örök szerelem városának mindenkor hódolóit hűtlenségre csábította a világot nyomorító gazdasági válság

Velence ma is szerelmes öléssel fogad. Semmi sem változott. Az álmom előtt ma is szállodaszolgák raja csimspaszkodik beléd. És ha éjjel érkezel a Canale Granden, most is hívogató hajókurtszó csal a Ponte Rialton át befelé. A Szent Márkus-tér talán csodálatosabb, mint volt. A Szent Márkus templomban az az áhitat fog el, amelyt a római Szent Péter templomban dobog a szív. Nézed a házakat, visszavisznek a múltba, amikor a hatalmas dogék itt történelmet írtak, belesodrószt az utcákon hullámzó tömegbe, nézed a mosolygó arckokat, a pompázó eleganciát, egy pillanatra elfeledted, a Canale Grande és a többi kis csatorna mentén a renaissance hirdeti örökkön élő stílusát és azt hiszed, hogy a legmodernebb városok egyikében fut veled az idő. És ha az alkony naplementében biborzó fátylát teríti a kék Adriára és kigyul az ég peremén ezer és ezer csillagkörte, amikor nesztelen és sima habokon siklik tova a gondola, ráébredsz: ez Velence. És amikor a szerelmes bárkáslegény nótá formájában küldi az ég felé sóhaját, amikor a bárkában egymáshoz simulnak párokat látsz önfelédten buldoguak lenni és a hold mosolyogva néz le rájuk: igen ez Velence, az örök szerelem, a soha vissza nem térő idők, egy csodálatos kor fenmaradt városa.

Igen ez Velence, és mégsem az. A Canale Grande, a naplemente, a

gyönyörű csillagos éjszaka, a Lidónak ide tündöklő villanyárja, a szerelem mindig újraérkező sutto-gása — a régi. Ez talán mind örök életű és Velence arca mégis furcsa. Velence magán az 1931. év gazdasági válságát — válság nélkül. Ne keresd a furcsa öltözetű angolt, ne kutass a Baedekerrel utazó német után. Ne várj az utcán, templomokban magyar szót hallani. Hiába akarnád a bécsi nőket felfedezni és hiába várod Páris képviselőit. Az a furcsa bábeli nyelvzavar, amely arra emlékeztetett, hogy pénz van bőven és áldás kíséri az emberi munkát: az nincs. Eltűnt.

Bizony kiállítászámba megy ma, ha angolba ütközöl, vagy fényképező németen akad még a szemed. És, hogy Budapest és Temesvárott, vagy Kolozsvárott a gazdasági bajok kerülhetetlenül szorongatják a torkokat: itt tudod meg Velencében. Európa nincs itt, Európa kimaradt Velencéből. Pedig ez az isteni hely szebb mint valaha és a napsugár, a tenger, a Tintoretto-korszak alkotásai jobban csábíthatnak, mint valaha. Európa és Amerika mégis hiányzik. A gyönyörű 1931 ősze Európa nélkül csókolja Velencét.

Angolok, magyarok, németek nélkül Velence mégis zsufolt. Sosem hittem volna, hogy az államgazdaság: tudomány. Sohasem foglalkoztam a fascizmussal, mint politikai iránnyal. Olvastam, amikor

helytelenítették, gyakran voltam fültanu, amikor sikra szálltak érte. Ez a két mondatos kitérő megmagyarázza, hogy miért hallatszok hozám vidám nótá hangja, miért zsufolt két prózaszínház, miért nem lehetett az opere esti előadására jegyet kapni és miért van tele minden mozi.

Európa nélkül, fascizmussal és mussolinista államgazdasággal Velence boldog. Palermó és Róma, Firenze és Trieszt, az alsó tengerpart lakója találkozik a triesztival Velencében. Csupa olasz, belföldi. Ez az 1931. évi Velence egy darab jólétben élő, válságmentes, reorganizált Olaszország. Ez a Velence az olaszhoz keresztmetszete. Mindenütt olasz és csak olasz szőlő olasz arckok, olasz mosoly, olasz gondtalanság, olasz önteltség és olasz boldogság. Eljött Európa végetes gazdasági nyomorának sulykorszaka, hogy az olaszok Velencét visszafoglalják.

Ime röpke, futólagos impresszióim. Itt ülök a szobámban. Adlakom a Canale Grandera néz Száz és száz bárka, a legények szerelemről dalolnak. A langyos adriai szellő messze viszi a lány olasz szót, hosszan nyújtja a dalt:

Vita lucida o mio amore...

Viszi az esti szellő. Párisba.

Berlinbe, Budapestre és Bukarestbe. Vajjon Velence mikor lesz méret az egész világ szerelme...

(Velence) Grósz Dezső

— Két munkásbaleset. Tegnap két munkásbaleset történt. Reggel tíz óra tájban Kovács Sándor tizenhét éves cserépező munka közben leesett a józsefvárosi Bem-utca 32. számú házfetőzetéről és lábtörést szenvedett. A másik szerencsétlenség a józsefvárosi vasuti műhelyben történt, ahol Voicu Demeter harminceöt éves, Cseryegyházán lakó kovács lábára súlyos vasdarab esett. A vastömb a szerencsétlen kovács lábfejét teljesen szétrombolta. A mentők mindkét sérültet a Bega-szanaszatóriumba szállították.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót. (Conducatorul prin Timisoara)

— Elhajította a malacokat. Sas János józsefvárosi lakos feljelentést tett a rendőrségen egy Király nevű szabadfalui egyén ellen, aki tegnap megjelent a módosi hídnál lévő házában és annak ellenére, hogy felesége otthon volt, három malacot elhajított.

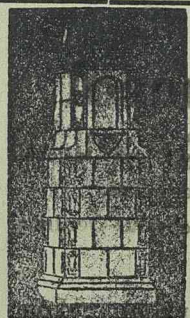
— Öngyilkos lett a Temesvári-budapesti vasuti kocsiiban. A Románia felől érkező és a budapesti Keleti pályaudvarra menetrendszerű pontoszággal befutó bucaresti gyorsvonat temesvári kocsijának egyik fülkéjében, az ablakfára felakasztva találták Vajna Sándor budapesti ügynököt. Alig fedezték fel az öngyilkosságot, amikor a szolgálatos rendőr jelentette, hogy a rendőrségi rádió néhány perccel ezelőtt közölte a körözést Vajna Sándor ellen, aki a budapesti Gyárfás Gábor rövidáru cégtől tizenhatezer pengőt sikkasztott, két másik alkalmazottal együtt. A két bűnös alkalmazottat a rendőrség letartóztatta. Vajna valószínűleg a lapokból értesült a letartóztatásokról és félelmében követte el tettét. Vajna zsabéban Temesvárra szóló vasuti jegyet találtak.

* Ingyen olvashat október 1-ig, ha még ma kelap a Löbl kölcsönkönyvtárba.

— Ellopták a kerékpárját. Tegnap megjelent a rendőrségen Olariu Ilies mehalai lakos és bejelentette, hogy ismeretlen tettes ellopta a kerékpárját. Olariu a józsefvárosi vasuti műhely portásfülkéje előtt hagyta a gépet, de mire dolgát elintézte és visszatért, már csak hült helyét találta a biciklinek. A tolvajt keresik.

Művészet

— Az idei évadnyitó hangverseny műsorán, melyet a Dóm kórusa énekel zenekar vasárnap, e hó 27-én délután öt órai kezdettel a székesegyházban rendez, az ének és zenekari együttesen kívül négy szólista szerepel. Petala Mia és Horváth Anna magánénekesszámokban. Tomm Béla és Goriántu Dóró pedig az ünnepi hangverseny instrumentális szólólistái lesznek. Petala Mia, a kitűnő hangversenyénekesnő Erzsébet imádját éneklő eredeti szövegnyelven Liszt Ferenc Erzsébet című oratóriumából Horváth Anna, a kivételes tehetséges énekedagógus, Sztojánovits Jenő Ave Máriaját éneklő zenekari kísérettel. Tomm Béla, a hegedű nagymester ugyanezen koncertszámnak mágnahegedűszólamát játsza. Goriántu Dóró pedig Goes portugál zeneszerzőnek egy rendkívül finom kompozícióját fogja bemutatni. A rendezőség kéri mindazokat, kik az idei hangverseny évad első koncertjén résztvenni óhajtanak, jegyeiket lehetőleg elővetelben szerezzék be, hogy a templom pénztárnál a hangverseny megkezdése előtt a tolongás elkerülhető legyen. (Jegyek ára 20, 40, 60 lei.)

Olcso

cserépkályhákat

versenyképes árak mellett adhatok, mert

saját gyártmányaimat

árusítom. Kályhaszerelésben specialista vagyok és minden kályháért garantiát. Vételkényszernélküli megtekintés:

II. Andrásy-ut 16. (a milleniumi templommal szemben)

Elvállalok minden szakmába vágó új és javítási munkát
Turi György kályhámester.

Rádió

Péntek. (Szeptember 25.) Bukarest.

12 óra: Gramofonzene. 12 óra 50: Gramofonzene. 5 óra: Katonakürtök hangversenye. 6 óra 10: Zenekari hangverseny. 7 óra 20: Gramofonzene. 8 óra: Wagner: Tristan és Izolda című operájának előadása. Budapest. 9 óra 15: Zenekari hangverseny. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Árfolyamhírek. 4 óra: Az Istenke hídja. Felolvassa Csehétfalvi Albert Istvánné. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Csodák, érdekesek kertemben. Móra László előadása. 5 óra 25: Gramofonzene. 7 óra: Motoresónak. Irta és felolvassa Kosztolányi Dezső. 7 óra 30: Toll Árpád és Janesi cigányzenekarának hangversenye. 8 óra 30: Lászlók a stúdióban. Vidám-est. Utána hírek, majd Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropol szállóból. Bécs. 4 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra 30: Operaelőadás. 10 óra: Jazzzenekar hangversenye. Belgrád. 11 óra 35: Gramofonzene. 12 óra 45: Déli zene. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Jugoszláv dalok. 5 óra 30: Gramofonzene. 6 óra: Kávéházi zene. 8 óra: Dalos hangverseny. 10 óra 50: A rádiózenekar hangversenye. Langenberg. 8 óra: Esti zene. 8 óra 30: Opera és operett-részletek, utána tánczene. Milánó. 7 óra 10: Könnyű zene. 7 óra 45: Gramofonzene. 9 óra: Vegyes hangverseny. Prága. 9 óra: Dou kozákok hangversenye. Róma. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Operettelőadás. Strassburg. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Saint-Saens-est. Varsó. 7 óra 35: Gramofonzene. 8 óra 15: A filharmonikusok hangversenye. 10 óra 45: Könnyű és tánczene.

Szombat. (Szeptember 26.) Bukarest.

12 óra: Gramofonzene. 12 óra 50: Gramofonzene. 6 óra 10: Zenekari hangverseny. 7 óra 20: Gramofonzene. 8 óra: Lehár: A vig özvegy című operettjének előadása. Budapest. 9 óra 15: Zenekari hangverseny Beer Olga (ének), Szende Magda (hegedű) és Meggyesi Ilonka (zongora) közreműködésével. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Smirnoff Sergej orosz balalajka zenekarának hangversenye. Zongorán kísér! Sasa Gorodinszky. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Árfolyamhírek. 4 óra: Csürrös Zoltán novellái. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: A Magyar Cserkészszövetség műsoros délutánja. 6 óra: Szórakoztató zene. 7 óra 15: Mit üzen a rádió? 7 óra 45: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 8 óra 30: Az első honvéd-gyalogezred zenekarának hangversenye. 9 óra 45: Kabos Ilonka zongorahangversenye. Utána hírek, majd a Weidinger-szalónczenekar játéka. Bécs. 3 óra 50: Hans Niese nevet és dalol. 9 óra 10: Gurdinó André párisi operaénekes áriaestje. 10 óra 10: Zenekari hangverseny. Belgrád. 11 óra 35: Gramofonzene. 12 óra 35: Déli hangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Népdalok. 8 óra: Operaelőadás, utána tánczene. Langenberg. 8 óra: Vidám-est. 10 óra 40: Hírek, majd esti zene. 11 óra 30: Jazzzenekar hangversenye. Milánó. 7 óra 15: Tarka hangverseny. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 45: Vigjáték elő-

adása. Prága. 6 óra 30: Dalok gitárkísérettel. 7 óra 35: Duda-trió hangversenye. 8 óra 5: Hangverseny. Róma. 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Operaelőadás. Strassburg. 7 óra: Könnyű zene. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra

30: Hangverseny. 11 óra: Tánczene. Varsó. 6 óra: Soprán-tenor és hegedűszólok. 7 óra 25: Gramofonzene. 8 óra 15: Könnyű zene. 10 óra 30: Chopin-művek zongorán. 11 óra: Könnyű és tánczene.

Közgazdaság

Minden akadt a temesvári őszi nagyvásáron, csak ami a legfontosabb: a pénz — az hiányzott és így üzletkötés alig volt

A temesvári őszi nagyvásár, amely tegnap kezdődött, erősen magán viselte a gazdasági válság bélyegét. Hozzájárult ehhez a napok óta tartó esőzés is úgy, hogy a vásár első napja igen gyengén sikerült és ugyszólván a teljes részvétlenség jegyében folyt le. Az állatvásár a gyenge felhajtás miatt szomorúan szegényes volt. Alig ötszáz járulatot irtak át és ez a szám ma már csak keveset fog emelkedni. Mindössze százötven ló, kétszáz szarvasmarha, százhetven juh és néhány sertés cserélt gazdát. Az állatok a gyenge felhajtás ellenére is olesók voltak. Háts paripák és elsőrendű igás lovak ára 8—10 ezer lei között mozgott. A jó igáslovakat 6—8 ezer leiert kínálták. Gyengébb lovakat már 3—4 ezer leiert lehetett kapni. A három éves fiatal lovakért háromszáz ezer leiert kértek. A másodéves csikók ára 1500—1800 lei volt. A jól tejlő tehenekek ára 6—7000 lei volt, de kevesebb-

ért icsadaadták. A hizlalt, vágni való ökrök párjáért 8—9 ezer leiert kértek. A növendék állatok 2500—3000 leiert keltek el. Sertés nagyon kevés volt. A több hetes malacok párja 500—600 leiert cserélt gazdát.

Az állatvásárnál is rosszabbul sikerült a kirakodó vásár. A gazdáknak nem volt pénzüik és bizony voltak olyanok is, akik teljesen üres kézzel távoztak a vásárról. A legjobb üzletet talán a fafaragó cigányok csinálták: ezeknek hólapátjait a városiak erősen keresték. Nagy kellendőségnek örvendett a gyapjú is, melyet a falusi aszszonyok kerestek. Alig volt gazdaszszony, aki ne vett volna magának fonásra gyapjút. A mezőgazdasági szerszámok eladói rossz vásárt csináltak. A gazdák megnézték az árut, de annak ellenére, hogy szükségük volna rá, nem vásároltak. Általában hiányzott a pénz a vásárhoz.

A szeszmonopólium javaslata még nem végleges. A földművelésügyi miniszter által kiküldött bizottság teljesen elkészítette a szeszmonopóliumra vonatkozó javaslatot. A javaslat azonban még nem végleges, mert azt még pénzügyi szakértőkből és szeszgyárosokból álló speciális bizottság felülbírálja és azon valószínűleg több változtatást eszközöl. A kormány ugy határozott, hogy a közönséges cujka nem tartozik a szeszmonopólium alá.

Az állami költségvetés és a tisztviselők. A pénzügyminiszter körlevellet intézett valamennyi társmiszteriumhoz, hogy hivatalnokaikról pontos kimutatást készítsenek és azt sürgősen juttassák el hozzá. A kimutatásban fel kell tüntetni a tisztviselők által eltartott családtagok számát is. A kimutatásra az új költségvetés összeállításánál van szükség. Ugyan- csak arra kérte a pénzügyminiszter a többi miniszteriumot, hogy azokat a nyugdíjas tisztviselőket, akik jelenleg mint napidíjasok teljesítenek szolgálatot, költségmegtakarítási célokból haladéktalanul boosássa el.

Fizetésektelen bukaresti áruház. A Tőváros kereskedelmi köreibben nagy feltűnést keltett a Calea Motiloron levő egyik erősnek hitt nagyáruház fizetésektelensége. A pénzügyi zavarokkal küzdő áruház, a Marele Magazin General, tegnap kényserregeyezséget kért maga ellen. A régi bukaresti cég aktívái husz millió leire, passzívái pedig huszonöt millió leire rugnak.

Kreugerek tőzsdéi manieulációja a román állampapírokkal. A pénzügyminiszterium észlelte, hogy a román stabilizációs kölcsön kötvényeinek árfolyama az utóbbi napokban a külföldi tőzsdéken hanyatlást mutat. Kutattak ennek oka után és megállapították, hogy a Kreugere cég, amely a román gyufamonopóliumot bérlé, nagy számban dobott ilyen köt-

vényeket piacra és ezzel lenyomta az árfolyamot. Szerződés szerint Kreugereknek ezeket a kötvényeket, amelyekből harminc millió lei értékű van a birtokukban, csak 1932 márciusában lett volna szabad piacra boosáítani. A román kormány tiltakozó levelet küldött a Kreuger-cégnek Stockholmba. követelte a stabilizációs állampapírok visszatartását és egyben magyarázatot kért, hogy a szerződést miért szegték meg.

Megrohanták a belgrádi bankokat. A belgrádi pénzpiacra tegnap váratlanul nagy nyugtalanság támadt és a betétesek megrohanták a bankokat. A román különösen az állami jegybank ellen volt nagy. A jugoszláv bank szövetsége kérte a kormányt, hogy segítse a bankokat, nehogy katasztrófális meglepetések ériék a jugoszláv pénzpiacot. A kormány valószínűleg segítségrendelettel siet bankok segítségére és a devizaforgalmat korlátozza.

Leszállítják a tanoncok ellátási díját. Jelentettük, hogy az ipari munkások szindikátusa a városhoz boadványt intézett, amelyben a tanoncokthonokban a tanoncok havi ellátási díjának a leszállítását kéri. Gredinariu Emil kulturtanácsnok előterjesztést tett az ideiglenes bizottságnak, hogy ezeket az ellátási díjakat ötszáz leiről háromszázötven leire szállítsa le. Az ideiglenes bizottság a javaslatot ma tárgyalja.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305.50, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 815—816 dollár 168, hollandi forint 76.85, dinár 2.99, francia frank 6.60, olasz lira 8.81, cseh korona 4.9950, német márka 39.90, osztrák schilling 23.69, magyar pengő 29, zloty 19, svájci frank 32.90, belgas (it belga frank) 23.46.

Brailai terményárak. 78 kilós buza 250, 76 kilós buza 240 és 73 kilós buza 230, moldovai bab 240 lei százkilónkint. Egyéb árubar — így ekzsport-buzában sem — nem volt eladás.

Gabonaárak magánárfolyama. Buza hetvenkilene kilógramos 265 lei, hetvenyole kilógramos 245, tengeri 240 lei, árpa 230 és burgonya 165 lei százkilónkint. Lóheremag 22 lei és lucernamag 20 lei kilónkint. A buzában az irányzat lanyha és az ár ismét hanyatlást mutat.

Mozi

A király parancsol

A Capitol-mozi új hangosfilmje

A Capitol moziban bemutatásra kerülő száz százalékos német beszélőfilm érdekes és kedves epizódokból áll, amelyeket a német rokokó varázsa von körül. A cselekmény legnagyobb része Sanssouci kastélyban és környékén bonyolódik le és Frigyes porosz királyt mint embert, mint háziurat mutatja be, aki a fegyvert szívesen elcserele a fuvóláért és nincsen más gondja, mint vendégei szórakoztatása. A technikailag is igen sikerült filmet Ueicky Gusztáv osztrák rendező rendezte, aki ezzel a művével a beérkezettek közé emelkedett. A szellemes és bájos film különösen szép jelenete a Brühl gróf kastélyában lezajló álarcos bál, azonkívül a porosz gránátosok és kuraszirok diszfelvonulása a király előtt. Ezek a jelenetek minden tekintetben nagyszerűek. A nagy porosz király szerepében Ottó Gebühr elsőrangú nyújt. A női főszerepet Renate Müller játssza, míg a többi szerepekben Hans Rehmann, Walter Janssen és Theo Lingner jeleskednek. A Capitol mozi szezonnyitó filmje nagy sikerre számíthat.

Mozik mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: A király parancsol. (Beszélő film.)

Forum mozi: Soha többé szerelem. (Beszélő film.)

Gyárvárosi Apolló mozi: Asszonyors. (Beszélő film.)

Szerkesztői üzenetek

Multkor ismeretlen. Elfeleltde megírni, hogy melyik község postájáról van szó. Mi az indokolt panaszokat szívesen leközzöljük, de ismernünk kell a panasztevő nevét. Attól ne tartson, hogy levelét bárkinek megmutatjuk, vagy hogy a nevét kiadjuk. Ami az állítólagos sikkasztást illeti, arról csak akkor írhatnánk, ha azt hivatalosan megállapítják és az ügyben eljárás folyik.

J. Mátyás, Terego. A kérdezett sorsjegyek nem nyertek.

B. K. A mostani vers már valami vel jobb az előbbinél, azonban még sokat kell tanulnia. Ha a verselés technikájával tisztában akar lenni, vásároljon egy magyar stilisztikai könyvet és tanulmányozza a verse lééről szóló részt.

W. J. Mehala. Természetes, hogy a fényképmozgalmat keretében édesanyját is levéteheti. November 1-ig minden fénykép ára az anyag levonása után a szegényeknek jut. Ha ugy kívánja, a fényképet nem állítjuk ki. A bont, amelynek alapján a leánygyelet tagjai a megrendeléseket gyűjtik, Róth László Lloyd-sor 3. szám alatti műtermében is átveheti.

Apróhirdetések

Az apróhirdetés olcsó és eredményes.

Egyes szó ára:

Levelezés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés negyven lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és vegyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Allástkeresők szavankint két leit fizetnek, vastagabb betűvel három leit. Legkisebb apróhirdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Házasság

Kellemes megjelenésű urileány másfélmillió leit meghaladó hozománnyal férjhezmenne. Megbizottja: Nagy Jenő, Budapest, Rákóczi-ut ötvenhét-B. (2369)

Alkalmazás

Nevelőnőt
Keressék 10 és 12 éves gimnáziumot magán uton tanuló kisleányaim mellé, aki gyermekeim magántanítását is vállalja. Német, francia nyelvet beszélők és zongorázni tudók előnyben. Azok jelentkezzenek csupán, kik a falusi életet szeretik. Címeket s részletes ajánlatokat (eddiggi működés, végzettség, kor stb.) a lap kiadójába „Magántanulók” jelíggére kérek. (1643)

Jobb házból való fiu kifutónak felvétetik. Forgács vaskereskedés. IV. ker., Bem-u. 31. (2453)

Jól főző perfekt szakácsnő felvétetik IV., Horváth Boldizsár u. 5. I. em. (2000)

Rikkancsok magas jutalékkal felvétetnek. Cim a kiadóban (2001)

Allást keres

20 leitől 80 leig készletek csinos és modern házi és kimenő ruhát, kötényeket stb. Budapesti szabás! Modern varroda! Barabás, Temesvár, Józsefváros (Str. Brațianu) Uri-u. 2. I. em. 2. (2252)

Német nyelv és irodalom oktatás kezdőknek és haladóknak, egyenkint és csoportokban. Cim a kiadóban. (2429)

A három törös letét

A Déli Hírlap eredeti bűnügyi regénye

Irta: W. H. Good

Huszár Sándor fordítása.

(3. folytatás)

(Copyright by Déli Hírlap)

— Mr. Boyton, — fordult Wool a betörőhöz, ki hanyagul, keresztbe vetett lábakkal ült és lakk cipőjét nézegetve, selyemharisnyáját simogatta. — Szíveskedjék előadni, hogy hol volt az éjszaka?

— Bár nem vagyok köteles a kérdéseire válaszolni, — felelte Boyton — nagyon szívesen a rendelkezésére állok. Este 11 óráig a Savoy szálló étteremben voltam. Tizenegy órától éjjel után egy óráig sétáltam. Egy órákor hazatértem, s ezt tudom igazolni a szálló személyzetével.

— All right. Merre sétált 11 és 1 óra között?

— Mindenfelé.

— A Stanton streeten nem volt? — kérdezte Joyce hirtelen, meglepésszerűen és fölényes mosollyal.

Boyton is mosolygott.

— Ez csapda akar lenni mr. Joyce? Igenis, a Stanton streeten is sétáltam. Ez még nem jelenti, hogy én vagyok mr. Brown gyilkosa.

— Ön azt mondotta nekem, — vágott közbe Wool — hogy az éjszaka mr. Brownról 15.000 fontot elrabolt. Igaz ez?

Boyton kitérően válaszolt:

— A mai lapokban olvastam, hogy az éj folyamán lord Alfred Gray-nél is betörés történt. Vajjon, ha ezt a betörést is magamra vállalom, vagy akár mr. Brown meggyilkolását is vállalom, egyéb tárgyi bizonyítékok híján a vallomásom elegendő bizonyíték a bűnöségem mellett?

Boyton magához tért. Ismét megtalálta a régi, cinikus, fölényes hangját, s a detektív főfelügyelő dühében az ajkát harapta.

— Mr. Boyton, — szólt Joyce — nem ajánlom Önnek ezt a fölényeskedő hangot. Tanácsolom, hogy kérdéseinkre szerényebb modorban válaszoljon.

Boyton felbiggyesztette az ajkát.

— Erre az ügyre vonatkozóan nincs több mondanivalóm. Kérem, helyezzenek szabadlábra, mert sietnem kell. Fontos találkozóm van a Great steeten.

Joyce gunyosan nevetett.

— Sajnos, kérését nem teljesíthetem. A nyomozás érdekében kénytelen vagyok Önt bizonytalan ideig továbbra is fogvatartani.

— Ugy? — mondotta dermesztő hidegséggel Boyton — akkor szíveskedjenek a lakosztályomba kísértetni. Továbbá üzenjenek a Savoy szállóba, hogy küldjék ide a smokingomat, mert a holnap esti premiéren meg akarok jelenni az operában.

A detektíveknek hátat fordított,

cigarettrára gyújtott, s egy divatos melódiát füttyürészve, vigan füstölt.

Joyce elvörösödött a dühtől. A két detektívhez fordult: — Motoz-zák meg!

Boyton megmotozta. Irományait, pénzét és a revolverét elveték tőle, csak a cigarettáit hagyta nála.

— Kisérjék egy cellába.

Boyton hidegvérüen elköszönt. A két detektív egy cellába kísérté.

— Uraim, köszönöm a szíveségüket, — mondotta Boyton amint a cellába lépett és udvarias meghajlással bucsuzott a detektívektől.

A cellaajtó beesukódott mögötte. Cella... négy fal fölött az ötödik és belül a rab... Az ajtón belül nincs kilincs...

Boyton a tág, világos cellában körülnézett. Nyújtózkodott. Kopogott a cellaajtón.

— Mit akar? — kérdezte az ő.

— Tollat, tinát és papírost kérek. Az ő teljesítette a Boyton kérését.

Boyton leült az asztal mellé és a következőket írta:

Scotland Yard, Julius 5-én.

Lord Rómeo és Lady Julia!

Nagy örömet szereznének nekünk, ha meglátogatnának otthonunkban holnap délután. Igyekszünk a délutánt lehetőleg jól kihasználni.

Jelige: „Shakespeare.”

Richard Boyton.

Boyton a levelet összehajtotta, reá írta a belügyminiszter címét és a cellaajtó rácsán kinyújtotta az ott álló őrhöz.

— Halló my friend! Vigye ezt a levelet Joyce detektív főfelügyelő urhoz és mondja meg neki, hogy ha nem akarja elveszíteni az állását, akkor azonnal küldje el a belügyminiszternek. Megértette?

— Yes.

— Továbbá, ha éhes leszek, vagy valami mondanivalóm lesz, majd szólni fogok, de délután öt óráig ne háborgassanak.

— Yes.

Boyton elszívott egy illatos cigarettát, utána végig feküdt az ágyon és néhány pillanat múlva az igazak álmát aludta.

Ezalatt az ő Joyce szobájában ment. Boyton levelét átadta a detektív főfelügyelőnek, aki Wool-lal beszélgetett.

— Mr. Boyton azt üzenté, — mondotta, az ő, — hogy a levelét azonnal méltóztassék a belügyminiszter urhoz juttatni, különben a főfelügyelő ur elveszíti az állását.

(Folyt. köv.)

Adás-vétel

Biedermayer
csodaszép komplett ganimura figurális berakással, Maria Terézia komoasztalok, székek, írósztalok. Empir bronz óra, Altwien csésék, miniatűrök, sarokvitrint, pezsszónyegeket — sürgős eladár nagyon olcsón néhány napra ávettem, Sternberg. (1210)

Különleges
spitz kölyök-kutyák eladók. II., Str. Saguna (Begajobbtor) 3. (2445)

Butorok olcsó kiárusítása
helyszüke miatt Győrffi Testvéreknek Gyárvaros, Rákási-ut 4.

Cserépkályhát
jó állapotban megvételre keresek. Címeket a kiadóba kérek „Cserépkályha” jelíggére. (1783)

Szép keményfa háló
sürgösen eladó. Friedrich József asztalos, IV., Str. Camelia (Rózsa utca) 15 b. (2441)

Lakás

3 szobás lakást
keresek nov. 1-ére, lehetőleg az E. zsebetvárosban. Címeket „Modern lakás” jelíggére a kiadóba kérek. (168)

Modern garcon lakás
1 szoba, előszoba, fürdőszoba a Német Házban Szt. György-tér, azonnal kiadó, esetleg butorral is. lakás bármikor megtekinthető. (2443)

Modern földszintes
4 szobás és külön egy 1 szobás konyhas lakás november 1-ére kiadó Gyárvaros, Bány-utca 6. (2451)

Szép kétszobás
szuterén lakás kiadó. IV. ker., Str. Mircea Voda (Missits-u.) 12. uj 11 sz. (2451)

Különféle

Munkájukban támogassuk a vakokat
A nagyérdemű közönség figyelmébe Az intézetten kívül élő temesvári vakok munkaműhelye III., Posta-u. 12. szám alatt megnyit. Az egylet működés helye vállall mindennemű kosár székfő munkákat, valamint komo cipő készítését. A vak vonós-zongoristák és zongorahangolók iránti felvilágosítással ugyanott szolgálnak. A nagyérdemű közönség a meslektü támogatását kéri az egyület (228)

„LIBRO”
kölcsonöz és elad: folyóiratok könyveket, divatlapokat és kézmunka-füzeteket. Belváros, L. novics-utca 1. Telefon 23—3 (245)

Amateur felvételek
díjmentes kidolgozása. — Szakszabványtisztaságok.

Kopiak következő áron:

4×6 — 2 lei,

6×9 — 3 lei,

9×12 — 4 lei.

Kossák udvari fényképész, B. város, Szt. György-tér. (23)

INGYEN

kapja a Déli Hírlapot elsejéig, ha már most előfizet

Új szenzációs bűnügyi regényünk eddig megjelent folytatásával